

Η ΑΛΚΥΩΝ.

Διὰ τὴν μεγάλῃν αὐτῆς κεφαλὴν, καὶ τὸ μακρὸν ῥάμφος, καὶ τὸ συντετμημένον σῶμα καὶ τὰς μικρὰς πτέρυγας, ἢ ἀλκυῶν εἶναι ἴσως ἄχαρι πτηνόν· τὰ πτερὰ ὅμως αὐτῆς εἶναι ὁμολογουμένως ἐξαίσια διὰ τὴν λαμπρότητα τῶν χρωμάτων, ἅτινα παρεμφέρουσι πρὸς τὰ τοῦ σαπφείρου καὶ τοῦ κυάνου λίθου· ἐκ τούτου δὲ καὶ ἡ πολλὴ καὶ μεγάλη φήμη αὐτῆς.

Οί προπάτορες ἡμῶν τὴν ἐθεώρουν ὡς κατευνάζουσαν τὰ τῆς θαλάσσης κύματα. Ὅταν ἐπώαζεν ἡ Ἄλκυων, ὁ Αἰόλος χάριν τῶν νεοσσῶν αὐτῆς καθεῖργεν ἐντὸς τῶν ἀσκήων τοὺς ἀνέμους, καὶ αὐταὶ αἱ ἡμέραι τῆς νηνεμίας ἐκαλοῦντο ἄλκυονίτιδες· ἦσαν δὲ αἱ ἑπτὰ πρὸ τοῦ χειμερινοῦ ἡλιοστασίου καὶ αἱ μετ' αὐτὸ ἄλλαι ἑπτὰ. Πρὸς τούτοις, κατὰ τοὺς πατέρας ἐκείνους, τὸ σῶμα τοῦ πτηνοῦ τούτου εἶχε τὴν ιδιότητα τοῦ ἀποκρούειν τὸν κεραυνόν· μετέδιδε κάλλος καὶ χάριν εἰς τοὺς ἔχοντας αὐτό· ἐστέρωνε τὴν οἰκιακὴν εἰρήνην, καὶ ἔφερον ἄφθονον ὄλιειαν εἰς ὅλα τὰ ὕδατα.

Ἐκ τῶν μεταγενεστέρων διδασκάλων τῆς φυσικῆς ἱστορίας, ὁ Βίλσον (Wilson), καίτοι περιοριζόμενος εἰς τὴν ἀπλὴν περιγραφὴν τοῦ πτηνοῦ τούτου, λαλεῖ περὶ αὐτοῦ ὡς ποιητής. « Τέρπεται, λέγει, καὶ ἡ ἄλκυων συγάζουσα παρὰ τὰς ὄχθας τῶν χειμάρρων, πλησίον τῶν καταρρέοντων ὑδάτων, ὡς οἱ ἔρασταὶ ἐν τῇ μελαγχολίᾳ των· τοῦτο δὲ, ὄχι μόνον διότι ὁ ἄρμονικὸς ἐκείνος ῥόγθος καθηδύνει τὰς ἀκοὰς αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ διότι εὐρίσκει εἰς αὐτὰ ὑλικώτερόν τι. Ὁ μὲν καταβράκτης χύνεται κελαρῶν, ἡ δὲ ἄλκυων κάθηται ἐπὶ κλωναρίου τινὸς ἐπικρεμοῦς, ἐξακοντίζουσα πανταχόσε τὸ ὀξυδερκὲς βλέμμα τῆς πρὸς ἀνακά-

Ἡ Ἄλκυων καὶ ἡ φωλεὰ αὐτῆς.

λυφιν τῆς βορᾶς ἧς ὀρέγεται· ἕως οὐ ὄραμα αἰφνιδίως, καὶ διὰ κυκλοτεροῦς τινος καταδύσεως ἀνασπᾶ τὸν ἰχθὺν ἀπὸ τοῦ γενεθλίου στοιχείου του, καὶ συγχρόνως τὸν καταπίνει χανθόν. Ἡ φωνὴ αὐτῆς ὁμοιάζει κατὰ τι πρὸς τὴν ἀπαίσιον κραυγὴν νυκτοφύλακος, ἀντηγοῦσαν ἐν τῇ σιγῇ· εἶναι διάτορος, σκληρὰ, αἰφνιδίως· λεπτύνεται ὅμως ἐντὸς τοῦ ῥόγθου τῶν ὑδάτων, ὅπου παραμένει πάντοτε τὸ πτηνὸν τούτο. Ἡ ἄλκυων ἀκολουθεῖ πετώσα τοὺς ἐλιγμούς τοῦ ποταμοῦ ἢ τοῦ βύακος· ταχυπέτης, ἐπιψαύει τοῦ ὕδα-

τος τὴν ἐπιφάνειαν· ἴσταται δ' ἔπειτα διὰ μιᾶς, παύει πετώσα, ἀκίνητῃ ἐπὶ τῶν παλλουσῶν πτερίγων τῆς, ἐνευδιᾷ ἐπισκοποῦσα καθὼς ὁ ἰέραξ, καὶ τότε, ὡς οἴστρος, χύνεται ἐπὶ τῆς βορᾶς αὐτῆς. Ὅπου νερόμυλοι καὶ ὅπου ὑδροφράκται ἢ μανδριά ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ἐκεῖ συνεχῶς φαίνεται ὁ πτερωτὸς οὗτος ἄλιεϋς, τοῦ ὅποιου ὁ συργυμὸς εἶναι εἰς τὰ ὕδατα τοῦ μυλωθροῦ οἰκειὸς, ὅσον καὶ ὁ κτύπος τοῦ μυλικῆς κροτάλου. »

Τὰ τῆς ἄλκυονος ἐξιστόρησαν οἱ ἀρχαῖοι πάντα

ἐπὶ τὸ μυθωδέστερον· διότι καὶ περὶ τῶν ἠθῶν τοῦ πτηνοῦ τούτου, ὡς καὶ περὶ τῆς φωλεᾶς αὐτοῦ, ἐγράφησαν οὐκ ὀλίγα παραμύθια· ἐπειδὴ ὁ μὲν Ἀριστοτέλης λέγει τὴν φωλεᾶν τῆς ἀλκυόνος ἐρυθρὰν καὶ ἔχουσαν σχῆμα κώθωνος (εἶδους ποτηρίου)· κατὰ δὲ τὸν Πλίνιον, εἶναι σφαιροειδῆς, ἔχουσα προτενῆ καὶ στενωτάτην εἰσοδον, καὶ τόσον εἶναι εὐπαγῆς, ὥστε δὲν τέμνεται οὐδὲ διατρυπᾶται διὰ ξίφους ἢ πελέκους, ἀλλὰ μόνον θραύεται εἰς συντριμμάτα ὡς ἡ μαγνησιακὴ γῆ (écume de mer), ἐάν τις καταφέρῃ ἀπότομόν τι ἐπ' αὐτῆς κτύπημα. Καὶ ἡ ὕλη δὲ ἐξ ἧς σύγκιται ἦτο πρόβλημα παρὰ τοῖς ἀρχαίοις. Κατὰ τὸν Πλούταρχον, μετὰ τοῦ ὁποῖου συμφωνεῖ ὁ Μονταῖνος, ἡ φωλεὰ τῆς ἀλκυόνος κατασκευάζεται ἐκ συμπεπλεγμένων ἀκανθῶν ἰγθύος, εἰς τὰς ὁποίας προστίθενται ῥίζαι λεπταὶ καὶ ἴνες φυτῶν· ὥστε τὸ ὄλον συναποτελεῖ σφιγκτόν τι πῖλημα. Ὅταν δὲ τελειοποιηθῇ ἡ φωλεὰ αὕτη, εἶναι στρογγυλωτάτη, καὶ τότε τὸ πτηνὸν τὴν μεταφέρει εἰς τὸ παραθαλάσσιον, ὅπου, ἀφοῦ τὴν βρέξωσι τὰ κύματα, παρατηρεῖ τίνα μέρη αὐτῆς διαπερῶνται, καὶ τὰ ἐπισκευάζει· ἂν ἡ φωλεὰ δὲν ἔχῃ ἐλάττωμά τι, τὸ ὕδωρ οὐδὲ ὅπως τὴν διαπερᾷ, ἀλλὰ τὴν καθιστᾷ μάλιστα συμπαγεστέραν, καὶ τοσοῦτον τὴν ἀποσκληρύνει, ὥστε ἡ μάχαιρα οὐδὲν δύναται πρὸς αὐτήν. Τὸ δὲ θαυμαστότερον εἶναι ὁ ἐνδότερος αὐτῆς μυχός, οὕτως ἐπιτηδεῖως ὢν οικονομημένος, ὥστε μόνος ὁ κατασκευάσας ἀργιτέκτων κατορθοῖ νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς αὐτήν. — Εἰς ἡμᾶς ὁμοῦς ὑπάρχει πρόδηλον, ὅτι αὕτη ἡ ὑπὸ τῶν ἀρχαίων περιγραφομένη ἀλκυόνος φωλεὰ εἶναι τὸ τιτανῶδες περιεἶλημα τῶν ἐγίνων, ἢ κοινῶς ἀγίνων, πολλακίς ἀπαντωμένων καὶ ἐπὶ τῶν βράχων τῆς παραλίας, ὅταν συμβαίῃ ἀμπωτις εἰς τὸν αἰγιαλόν.

Σήμερον δὲ οὐδ' ἐλαχίστη ὑπάρχει ἀμφιβολία περὶ τὴν κατασκευὴν τῆς φωλεᾶς τῆς ἀλκυόνος. Σκάπτει αὐτὴν ὅπου ἡ ὄχθη τῶν ποταμῶν ἢ ρυάκων εἶναι μᾶλλον ἀπόκρημνος, πολλακίς ὑπὸ θάμνους, μεταξὺ τῶν ῥιζῶν γραικῆς τινος ἰτέας· λέγεται δὲ ὅτι ἡ ἀλκυὼν δὲν εἶναι μόνον ὑπονομευτῆς ἐπιτηδεῖος, ἀλλὰ κατὰ τι καὶ κτίστης· ὅτι στερεώνει τὰ πλάγια τοῦ διαύλου αὐτῆς διὰ πηλοῦ ἀπλῆς γῆς, ἢ καὶ κεραμίτιδος, καὶ ὅτι γραικῆς τυγούσης γινώσκει καὶ πῶς νὰ στενώσῃ τὴν εἰσοδον. Ὁ διαῦλος ἔχει μῆκος δύο ἕως τεσσάρων ποδῶν! κατευθύνεται δὲ ἐκ τῶν κάτω πρὸς τ' ἄνω, εἰς μὲν τὴν εἰσοδον στενωτάτος, πλατυνόμενος δὲ πρὸς τὸ βάθος. Τὸ ἕδαφος αὐτοῦ εἶναι ἐστρωμένον ἐξ ἀκανθῶν ἰγθύων καὶ ἄλλων λεψάνων αὐτῶν, διεσπαρμένων ἀτάκτως καὶ οὐδὲ ὅπως χρησιμεύοντων εἰς κατάρτισιν τῆς φωλεᾶς. Τὰ ὡὰ, ἐξ ἧς ὡκτὸν τὸ πολὺ, τίκτονται ἀπλῶς ἐπὶ τοῦ γώματος. Περιηγητῆς τις, ἐρευνῶν ποτε φωλεὰν ἀλκυόνος, εὔρεν εἰς τὸ βάθος εὐμεγέθη ῥίζαν δένδρου διερχομένην αὐτήν, ὅπισθεν δὲ τῆς ῥίζης μικρὸν τινα θάλαμον, ὅπου ἡ θήλεια κατέφυγεν ὅτε εἶδεν ὅτι ἐσυλεύοντο τὰ ὡὰ τῆς.

Ὑπὸ τῶν Γάλλων ἡ ἀλκυὼν καλεῖται ἐπὶ τὸ πεζότερον, ἀλλ' εἰκονικώτερον ἴσως, Μαρτῆνος ὁ ἀλιεὺς, (Martin-Pêcheur).

ΜΗ ΥΠΕΡΒΑΛΛΟΝΤΑ ΖΗΛΟΝ.

Κύριοί τε καὶ ὑπηρεταί, ὅλοι ἐχομεν βεβαίως ἐλαττώματα· καὶ εἰς πάντα καιρὸν ὑπῆρξαν ἐν τῇ κοινωνίᾳ

τῶν ἀνθρώπων δοῦλοί τε καὶ δεσπόται ὑπερμέτρους ἔχοντες οἱ μὲν ἀξιώσεις, οἱ δὲ ἀπαιτήσεις. Ὁ Φίλαρος, τὸ κωμικὸν τοῦτο πρόσωπον, γενόμενον καὶ παρ' ἡμῖν σχεδὸν πασίγνωστον διὰ τοῦ ἰταλικοῦ μελοδράματος τοῦ Κουρέως τῆς Σιβιλλίας, εἶπε μίαν τῶν ἡμερῶν πρὸς κύριόν τινα, παραπονούμενον ὅτι δὲν εὐρισκεν ὑπρέτην καλόν· — « Ἡ Ἐξοχότης Σας ἀπαιτεῖ τόσας ἀρετὰς ἀπὸ ἑνα ὑπρέτην· ἀλλὰ συγχωρήσετε καὶ νὰ σὰς ἐρωτήσω· γνωρίζετε πολλοὺς αὐθέντας ἀξίους νὰ γίνουιν τοιοῦτοι ὑπρέται; » Τὸ βέλος εἶναι βεβαίως ὀξύτατον, ἀλλὰ μοὶ ἐνθυμίζει περιεργόν τι, τὸ ὁποῖον συνέβη πρὸ δύο ἢ τριῶν ἐτῶν μόλις εἰς τινα φίλον μου.

Καίτοι ἀγαθώτατος ἄνθρωπος, εἶχεν ὁ φίλος μου περὶ οὗ ὁ λόγος τὰς ἰδιοτροπίας του καὶ αὐτὸς, καθὼς πλεῖστοι κατὰ πολλὰ ἄλλα ἐξαιρετοὶ ἄνθρωποι. Ἡ συνήθης αὐτοῦ μονομανία ἦτο, — πρᾶγμα ἄλλως τε τὸ ὁποῖον ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ καὶ ὡς ἀρετὴ, — νὰ μετρέχεται, ὁσάκις ὠμίλει, λακωνισμόν τινα σαρτιατικώτατον· νὰ ἐκφράξῃ τὰς ἰδέας του διὰ λόγων ὅσον τὸ δυνατόν βραχυτέρων. Οὕτως ἔπραττεν ὁ Τάκιτος, οὕτως ἤθελε νὰ πράττῃ καὶ ὁ φίλος μου, τὸν ὁποῖον δόξα νὰ ὀνομάσω Ζ.

Εἶχεν ἀποβάλλει πιστότατόν τινα καὶ κάλλιστον ὑπρέτην χωρικόν, διότι, ὁ ταλαίπωρος παῖς, ἐν τῇ ἀφελείᾳ του, καὶ ὅπως εὐχαριστῆ κατὰ πάντα τὸν κύριόν του, τὸν ἠρώτα περὶ πάντων λεπτομερῶς, πρὶν ἢ προβῆ εἰς ἐκτέλεσιν τῶν προσταγμάτων του.

Παραδείγματος χάριν· ὁ Ζ. τὸν ἔλεγε, — Φέρε μου, Μανώλη, τὸ φόρεμά μου.

— Τὸ καινούργιόν σου φόρεμα, αὐθέντη, ἢ τὸ παλαιόν; ἢ τὸ ἄλλο, ὅπου τὸ ἔχεις μισότριβον

— Τὴν βοδινὴ παγίδα ὅπου εἶπες νὰ σοῦ ψήσω, εἰς τὴν σχάρα τὴν θέλεις, ἢ τηγανιτῆ; Θέλεις νὰ τῆς βάλω καὶ παξιμαδάκι; ἢ μὲ τὰ κρεμμυδάκια τὴν ἀγαπᾶς καλλίτερα;

Καὶ ὁ φίλος μου ἠγανάκτει· ἔφθειρε τὴν χολήν του, ὅτι ἠναγκάζετο εἰς ὅλας τὰς λεπτομερεῖς ταύτας ἐρωτήσεις ν' ἀποκρίνεται. Ἐν συντόμῳ, βαρυνθεὶς, ἀπέβαλε τὸν Μανώλην.

Ὁ Κώστας παρουσιάσθη τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐφωδιασμένος ὑπὸ πολλῶν καὶ μεγάλων συστάσεων.

— Ἄκουσε νὰ σὲ εἰπῶ, — πῶς σὲ λέν; ... Κώστα, τὸν εἶπε. Ὁ λόγος εἶναι ἀσῆμι, ἢ σιωπῆ ὁμοῦ εἶναι μάλαγμα. Προτιμῶ τὸ μάλαγμα παρὰ τὸ ἀσῆμι, καὶ τὴν σιωπὴν παρὰ τὸν λόγον.

Ὁ Κώστας ἤκουσε τὸ προοίμιον τοῦτο, ἀλλ' οὐδὲν ἐννοήσας, ἴστατο σιωπῶν ἐν τῇ ἀπορίᾳ του.

— Μ' ἐκατάλαβες; τὸν εἶπεν ὁ Ζ.

— Ἐπάνω, κάτω, ἐκατάλαβα, ἀπεκρίθη ὁ Κώστας· ἀλλὰ νὰ μ' ἔκαμνε τὴν χάριν ὁ αὐθέντης νὰ μοῦ ἐξηγοῦσε τὴν ἰδέαν του καὶ μὲ κἀνένα παραδειγμα, θὰ ἦταν καλλίτερα.

— Ἴδου τί εἶναι, ὑπέλαβεν ὁ Ζ· θέλω τὸν ὑπρέτην νὰ μ' ἐνοσῆ μόλις προφέροντα μισὸν τὸν λόγον. Παραδείγματος χάριν, ὅταν σὲ εἰπῶ τὸ πρῶτον, — « Κώστα, θὰ ξυρισθῶ », ἀμέσως πρέπει νὰ καταλαμβάνῃς ὅτι, διὰ νὰ ξυρισθῇ ἕνας ἄνθρωπος, χρειάζεται νὰ ἔχῃ νερόν ζεστόν, τὸ σαποῦνι τὸ ἀρμόδιον, τὰ ξυράφια καλῶς ἀκονισμένα καὶ καθάρια, τὸ δερμάτι ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ἀπαλύνεται ἡ κόψις τοῦ ξυραφιοῦ, ἕνα προσόψι, ἴσως